

Práva obetí trestných činov v trestných konaniach - Rakúsko

Za obeť trestného činu sa budete považovať vtedy, ak ste utrpeli škodu alebo ak mohli byť vaše zákonné záujmy chránené trestným právom poškodené v iných ohľadoch, napr. ak ste boli zranení alebo ak bol poškodený či odcudzený váš majetok a tento čin predstavuje trestný čin podľa rakúskeho práva. Ako obeť trestného činu máte zákonom zaručený prístup k určitým individuálnym právam pred súdnym konaním, počas neho a po jeho skončení.

V Rakúsku sa trestné konanie začína hneď, ako kriminálna polícia (*Kriminalpolizei*) alebo prokuratúra (*Staatsanwaltschaft*) začne vyšetrovanie na základe počítačného podozrenia. Po ukončení vyšetrovania môže prokurátor rozhodnúť o ukončení konania, nariadiť alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu alebo podať žalobu na súd. Niektoré trestné činy (trestné činy podliehajúce súkromnej žalobe – *Privatanklagedelikte*) sa trestne stíhajú len na žiadosť obete, ktorá v tomto prípade musí podať žalobu sama. V takýchto prípadoch sa vyšetrovanie nevykonáva.

Počas súdneho konania súd vykoná vypočutie a preskúmajú sa dôkazy. V závislosti od závažnosti trestného činu bude o prípade rozhodovať

- jeden sudca alebo
- súdny senát zložený – v závislosti od daného trestného činu – z jedného alebo dvoch profesionálnych sudcov a dvoch laických sudcov, ktorí rozhodnú o vine žalovaného a o výške uloženej sankcie alebo
- porota zložená z troch profesionálnych sudcov a ôsmich laických sudcov (prísediaci). O vine žalovaného rozhodujú porotcovia, zatiaľ čo rozhodnutie o výške sankcie prijímajú spoločne porotcovia a traja profesionálni sudcovia.

Ako obeť môžete v tomto trestnom konaní hrať veľmi dôležitú úlohu a takisto využívať rozličné práva. Môžete sa na ňom zúčastniť ako obeť bez osobitného právneho postavenia alebo sa môžete stať civilným žalobcom, pomocným žalobcom alebo súkromným žalobcom a využívať ďalšie práva a možnosti.

Požadované informácie nájdete kliknutím na tieto odkazy:

- [☞ 1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu](#)
- [☞ 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania](#)
- [☞ 3 - Moje práva po skončení súdneho konania](#)
- [☞ 4 - Náhrada škody](#)
- [☞ 5 - Moje práva na podporu a pomoc](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 06/11/2018

1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

Aké informácie dostanem od orgánov (napr. od polície, prokurátora) po tom, čo došlo k trestnému činu, ale ešte pred tým než ho oznámim?

Pred oznámením trestného činu môžete získať informácie o vašich právach z webovej lokality Spolkového ministerstva spravodlivosti (*Bundesministerium für Justiz*) ([tu](#)), na linke pomoci obetiam (*Opfernotruf*) alebo na webovej lokalite linky pomoci obetiam (0800 112 112 alebo [tu](#)).

Ako obeť trestného činu máte nárok na to, aby vám orgány poskytli informácie o vašich právach. V zásade by ste mali tieto informácie dostať na začiatku vyšetrovania. Ak máte nárok na prístup k službám pomoci obetiam od organizácie na podporu obetí, budete o tom informovaný ešte pred vašim prvým vypočutím. Predvolanie na vypočutie bude obsahovať aj informácie o týchto podporných službách a adresy príslušných organizácií na podporu obetí. Okrem toho budete informovaný o vašom práve byť sprevádzaný dôverníkom.

Ak ste obeťou sexuálneho trestného činu alebo domáceho násillia alebo ak ste maloletý, bude sa k vám pristupovať ako k obzvlášť zraniteľnej obeti. To znamená, že máte dodatočné práva, a pred vašim vypočutím a svedeckou výpoveďou musíte byť informovaný, že:

- vždy, keď to bude možné, budete vypočutý osobou rovnakého pohlavia;
- môžete odmietnuť odpovedať na otázky o detailoch trestného činu, napríklad v prípade sexuálneho trestného činu, ak ich považujete za neprimerané. Je však možné, že na ne budete musieť odpovedať, ak je vaša svedecká výpoveď mimoriadne dôležitá vo vzťahu k predmetu konania;
- počas vyšetrovania a súdneho konania máte nárok na ohľaduplné vypočutie;
- môžete požiadať o vylúčenie verejnosti z vypočutia;
- budete informovaný, ak páchateľ utečie z väzby alebo ak bude z väzby prepustený;
- počas vypočutia vás môže sprevádzať dôverník.

Ďalšie informácie nájdete v informačných brožúrach vypracovaných organizáciami na podporu obetí, ktoré vám poskytne polícia. Môžete sa takisto rozhodnúť, že vám budú stačiť informácie, ktoré vám boli poskytnuté ústne.

Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k trestnému činu (občania EÚ a občania tretích krajín). Ako sú chránené moje práva?

Na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV sa obetiam zaručujú porovnateľné práva vo všetkých členských štátoch EÚ. Práva vyplývajúce z postavenia obeť platia nezávisle od vašej štátnej príslušnosti.

S cieľom uľahčiť oznamovanie trestných činov v prípadoch, keď bol trestný čin spáchaný v inom členskom štáte EÚ, postúpi prokurátor trestné oznámenia týkajúce sa takéhoto trestného činu podané v krajine pobytu obeť príslušnému orgánu v inom členskom štáte.

V priebehu trestného konania máte aj nárok na bezplatné prekladateľské služby.

Ak oznámim trestný čin, aké informácie dostanem?

Ako obeť trestného činu musíte byť okamžite informovaný o svojich právach. Musíte dostať informácie o:

- vašich právach počas trestného konania;
- kontaktných údajoch organizácií na podporu obetí a o službách, ktoré poskytujú;
- možnosti žiadať od páchateľa náhradu škody;
- možnosti žiadať náhradu škody od štátu.

Ak máte právo na prístup k službám [pomoci obetiam](#) poskytovaným organizáciou na podporu obetí, budete o tom informovaný ešte pred vašim prvým vypočutím. Predvolanie na vypočutie bude obsahovať aj informácie o týchto podporných službách a adresy príslušných organizácií na podporu obetí. Okrem toho budete informovaný o vašom práve byť sprevádzaný dôverníkom. Ďalšie informácie nájdete v letákoch alebo brožúrach vypracovaných organizáciami na podporu obetí, ktoré vám poskytne polícia. Môžete sa takisto rozhodnúť, že vám budú stačiť informácie, ktoré vám boli poskytnuté ústne.

Ak bola narušená vaša sexuálna integrita, máte právo byť pred vašim vypočutím a svedeckou výpoveďou informovaný o týchto právach:

- právo byť vypočutý osobou rovnakého pohlavia, pokiaľ je to možné;

- právo odmietnuť odpovedať na otázky o detailoch trestného činu, napríklad v prípade sexuálneho trestného činu, ak ich považujete za neprimerané. Je však možné, že na ne budete musieť odpovedať, ak je vaša svedecká výpoveď mimoriadne dôležitá vo vzťahu k predmetu konania;
- právo na ohľaduplné vypočutie počas vyšetrovania a súdneho konania;
- právo požiadať o vylúčenie verejnosti z vypočutia.

Po oznámení trestného činu dostanete písomné potvrdenie o vašom oznámení. Oznámenie bude obsahovať referenčné číslo. Keď budete telefonovať príslušnej policajnej stanici a uvediete toto referenčné číslo, môžete sa rozprávať s policajtom zodpovedným za váš prípad. Policajné referenčné číslo môžete použiť aj na kontaktovanie prokurátora, ktorý sa zaoberá vašim prípadom.

Prokuratúra vás bude informovať o dôležitom vývoji v konaní. Budete napríklad informovaný, ak sa orgány rozhodnú nepokračovať v trestnom stíhaní alebo ak budú uvažovať o nariadení alternatívnych opatrení ku konvenčnému trestnému konaniu. Máte aj právo nahliadnuť do spisu.

Súd vás bude informovať o čase a mieste vypočutia, ak ste predtým požiadali o tieto informácie alebo ste sa do konania zapojili ako civilný žalobca.

Ak ste obeťou domáceho násillia, ak ste boli vystavený násilliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu, ak bola narušená vaša sexuálna integrita, ak bola pri spáchaní trestného činu zneužitá vaša osobná závislosť alebo ak ste obzvlášť zraniteľný, orgány vás budú automaticky informovať v prípade, že bude páchatel prepustený alebo utečie z predbežnej väzby. V ostatných prípadoch budete o tejto skutočnosti informovaný, ak ste o to požiadali. Polícia a prokurátor vás musia informovať o príslušných dôvodoch na prepustenie a uviesť, či boli páchatelovi nariadené miernejšie opatrenia v rámci alternatívy k väzbe.

Na požiadanie budete takisto okamžite informovaný, ak páchatel utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď mu bude dovolené odísť z väzby bez dozoru. Takisto budete upozornený, keď bude páchatel na úteku zadržaný. Ak boli páchatelovi v čase prepustenia uložené podmienky týkajúce sa ochrany obete, budete o nich informovaný.

Mám právo na bezplatné tlmočenie alebo preklad (keď sa obrátim na políciu alebo na iné orgány, alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Ak nehovoríte dostatočne dobre po nemecky, máte nárok na bezplatné tlmočnicke služby. Tieto služby budú k dispozícii počas rozhovoru alebo vypočutia. Takisto máte nárok na písomný preklad dôležitých častí spisu.

Služby pomoci obetiam zahŕňajú podporu s prekladom a sú financované Spolkovým ministerstvom spravodlivosti.

Ako úrad zabezpečuje, že rozumiem a som pochopený (napr. ak som dieťa, ak mám zdravotné postihnutie)?

Vždy vám musia byť poskytnuté právne inštrukcie a rozhovory musia byť zrozumiteľné. Úrad preto musí prispôbiť svoje pokyny a otázky potrebám a schopnostiam obete. Po vydaní pokynov sa vás budú pýtať, či ste všetko pochopili.

Ak nehovoríte dostatočne dobre po nemecky, máte nárok na bezplatné tlmočnicke služby. Tieto služby budú k dispozícii počas rozhovoru alebo vypočutia. Takisto máte nárok na písomný preklad dôležitých častí spisu.

Nepočujúcim alebo rečovo postihnutým obetiam musí pomáhať tlmočník posunkového jazyka. V prípade potreby budete takisto mať možnosť komunikovať písomne alebo iným vhodným spôsobom.

Pri posudzovaní skutočnosti, či sa obeť má považovať za obzvlášť zraniteľnú, čo je postavenie spojené s osobitnými právami, sa zohľadňujú akékoľvek postihnutia. Takéto postihnutia možno kompenzovať nárokom na právnu pomoc.

Služby na podporu obetí

Kto poskytuje podporu obetiam?

Môžete sa obrátiť na organizáciu na podporu obetí. Existujú osobitné organizácie zamerané na obe domáceho násillia a prenasledovania, obe obchodovania s ľuďmi a mladistvé obe. Pri sprostredkovaní kontaktu s príslušnou organizáciou pomáha linka na pomoc obetiam financovaná Spolkovým ministerstvom spravodlivosti (0800 112 112 a <http://www.opfer-notruf.at/>), ktorá poskytuje 24-hodinovú bezplatnú podporu.

Niektoré obeť majú nárok na služby pomoci obetiam.

Ak ste obeťou domáceho násillia alebo prenasledovania, máte nárok na podporu špecializovaných organizácií, ako je Intervenčné centrum proti domácejmu násilliu (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) alebo Centrum na ochranu pred násillím (*Gewalts*

chutzzentren). Ak polícia vydala príkaz na ochranu, táto informácia bude odovzdaná miestnemu intervenčnému centru proti domácejmu násiliu alebo miestnemu centru na ochranu pred násilím. Zamestnanci týchto organizácií vás budú kontaktovať a ponúknu vám podporu vrátane vypracovania bezpečnostného plánu a poskytnutia právneho poradenstva (najmä o podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) a psychosociálnej podpory.

Môžete takisto priamo kontaktovať intervenčné centrum alebo jedno z centier na ochranu pred násilím. Nemusíte čakať na to, či polícia podnikne nejaké kroky, alebo na to, kým oznámite trestný čin.

Poskytne mi polícia automaticky kontakt na podporu obeť?

Ak ste obeťou domáceho násillia alebo prenasledovania, máte nárok na podporu špecializovaných organizácií, ako je Intervenčné centrum proti domácejmu násiliu (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) alebo Centrum na ochranu pred násilím (*Gewaltschutzzentren*). Ak polícia vydala príkaz na ochranu, táto informácia bude odovzdaná miestnemu intervenčnému centru proti domácejmu násiliu alebo miestnemu centru na ochranu pred násilím. Zamestnanci týchto organizácií vás budú kontaktovať a ponúknu vám podporu vrátane vypracovania bezpečnostného plánu a poskytnutia právneho poradenstva (najmä o podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) a psychosociálnej podpory.

Vo všetkých ostatných prípadoch sa obráťte na príslušnú organizáciu na podporu obetí sami.

Ako je chránené moje súkromie?

Ako obeť máte rôzne práva na zaručenie čo najväčšej ochrany vášho súkromia napriek zásade, že súdne konanie je verejné.

Máte napríklad právo uviesť adresu, ktorá nie je vašou skutočnou domácou adresou. Súd takisto musí zabezpečiť, aby neboli zverejnené vaše osobné údaje ako svedka.

Je zakázané zverejňovať obsah spisov, vykonávať televízne alebo rozhlasové nahrávky alebo prenosy a nahrávať počas vypočutia videozáznamy alebo fotografovať.

Ak je to potrebné na ochranu súkromia obetí a svedkov, verejnosť môže byť vylúčená z procesu.

Ak ste obeťou sexuálneho trestného činu, máte právo odmietnuť odpovedať na otázky o určitých detailoch incidentu, ak nie sú podstatné pre konanie. Vo výnimočných prípadoch je dokonca možné, aby bola vaša svedecká výpoveď anonymná, ak by mohlo odhalenie vašej identity ohroziť vás alebo vašu rodinu. Pri podaní svedeckej výpovede pred súdom môžu svedkovia dokonca zmeniť svoj vzhľad, aby boli nerozoznateľní (pod podmienkou, že je stále možné vidieť ich výraz tváre).

Musím oznámiť trestný čin predtým, ako budem mať prístup k podpore pre obeť?

Prístup k službám pomoci obetiam nie je podmienený oznámením trestného činu. To znamená, že na organizáciu na podporu obetí sa môžete obrátiť aj predtým, ako oznámite trestný čin. Táto organizácia vám môže asistovať v procese oznámenia trestného činu.

Službu, ktorú ponúka linka pomoci obetiam (+0800 112 112), môžete využiť bez ohľadu na to, či ste oznámili trestný čin.

Osobná ochrana, ak som v nebezpečenstve

Aké druhy ochrany sú k dispozícii?

Existujú rozličné druhy ochrany svedkov, ktoré zaručujú rôzne úrovne ochrany v závislosti od úrovne ohrozenia, ktorému je svedok vystavený. Napríklad ochrana svedkov bezpečnostnou políciou pozostáva z preventívnych a ochranných prvkov, ako sú posilnené hliadky, stráženie svedkov alebo umiestnenie do zariadenia na ochranu svedkov. Najvyššia forma ochrany je zaradenie do programu ochrany svedkov.

Kto mi môže ponúknuť ochranu?

Za zabezpečenie osobnej ochrany svedkov a obetí sú zodpovedné bezpečnostné orgány.

Podporu a poradenstvo poskytujú organizácie na podporu obetí. Existujú osobitné organizácie zamerané na obe domáceho násillia a prenasledovania, obe obchodovania s ľuďmi a mladistvé obeť. Pri sprostredkovaní kontaktu s príslušnou organizáciou pomáha linka na pomoc obetiam financovaná Spolkovým ministerstvom spravodlivosti (0800 112 112 a <http://www.opfer-notruf.at/>), ktorá poskytuje 24-hodinovú bezplatnú podporu.

Posúdi niekto môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma od páchatela?

Ak sa v priebehu konania objavia nové okolnosti (napríklad v dôsledku informácií získaných od organizácie na podporu obetí), prokurátor alebo súd musí zdokumentovať toto nové posúdenie a skutočne udeliť práva súvisiace s vaším postavením obzvlášť zraniteľnej osoby.

Bude niekto posudzovať môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma v rámci systému trestného súdnictva (počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Kriminálna polícia, prokurátor a súd sú povinní primerane zvážiť práva, záujmy a zraniteľnosť obetí. Všetky orgány zapojené do trestného konania musia počas konania rešpektovať osobnú dôstojnosť obetí a ich záujem týkajúci sa ochrany ich súkromia. Táto všeobecná povinnosť chrániť záujmy obeť zahŕňa aj to, aby sa predišlo poškodeniu obeť v dôsledku samotného trestného konania. Zabezpečuje sa to aj prostredníctvom osobitných práv obeť, napr. na dôkladné vypočutie alebo vylúčenie verejnosti zo súdneho konania, ako aj zákazom zverejnenia fotografií alebo osobných údajov obeť.

Aká ochrana je k dispozícii pre veľmi zraniteľné obeť?

Obeť sexuálnych trestných činov a domáceho násillia a všetky maloleté obeť sa považujú za obzvlášť zraniteľné.

Tento štatút možno priznať aj všetkým ostatným obeť, a to na základe ich veku, psychického stavu, zdravotného stavu a povahy a osobitných okolností daného trestného činu.

Okrem práv, ktoré sú k dispozícii pre všetky obeť, majú obzvlášť zraniteľné obeť právo na to, aby ich, pokiaľ je to možné, vypočúvala osoba rovnakého pohlavia. Môžu odmietnuť odpovedať na otázky o podrobnostiach trestného činu, ak opis týchto podrobností považujú za neodôvodnený, alebo môžu odmietnuť odpovedať na otázky týkajúce sa okolností vysoko osobnej povahy. Počas vyšetrovania a súdneho procesu sa obzvlášť zraniteľným obeť poskytnú ohľaduplné vypočutie, ak o to požiadajú. Môžu požiadať, aby bola verejnosť vylúčená z procesu. Obzvlášť zraniteľné obeť môže počas vypočutia vždy sprevádzať dôverník.

Obzvlášť zraniteľné obeť musia byť okamžite informované, ak je páchatel prepustený alebo ak utečie z väzenia alebo z predbežnej väzby. Na požiadanie budú takisto okamžite informované, ak páchatel utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď mu bude dovolené odísť z väzby bez dozoru.

Som maloletý – mám osobitné práva?

Maloleté obeť sa vždy považujú za obzvlášť zraniteľné.

Počas vyšetrovania majú právo byť vypočuté osobou rovnakého pohlavia, pokiaľ je to možné. Môžu odmietnuť odpovedať na otázky o podrobnostiach trestného činu, ak opis týchto podrobností považujú za neodôvodnený, alebo môžu odmietnuť odpovedať na otázky týkajúce sa okolností vysoko osobnej povahy. Počas vyšetrovania a súdneho procesu sa obzvlášť zraniteľným obeť poskytnú ohľaduplné vypočutie, ak o to požiadajú. Ohľaduplné vypočutie sa musí vždy poskytnúť maloletým, ktorých sexuálna integrita mohla byť narušená. Môžu požiadať, aby bola verejnosť vylúčená z procesu. Počas vypočutia môžu byť sprevádzaní dôverníkom.

Obzvlášť zraniteľné obeť musia byť okamžite informované, ak je páchatel prepustený alebo ak utečie z väzenia alebo z predbežnej väzby. Na požiadanie budú takisto okamžite informované, ak páchatel utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď mu bude dovolené odísť z väzby bez dozoru.

Môj príbuzný zomrel v dôsledku trestného činu – aké sú moje práva?

Ak bol pri trestnom čine zabitý váš manžel alebo registrovaný partner, životný partner, deti, rodičia alebo starí rodičia, vnúčatá, sestra, brat alebo iná závislá osoba, máte nárok na služby pomoci obeť. To platí aj vtedy, ak z dôvodu trestného činu zomrel iný z vašich príbuzných, alebo ak ste boli svedkom trestného činu.

Ak osoba, od ktorej ste boli zákonne závislí, zomrela v dôsledku takéhoto trestného činu, máte potenciálne nárok na podporu podľa zákona o odškodnení obeť. O takýchto žiadostiach o pomoc rozhoduje Spolkový úrad pre sociálne záležitosti a zdravotne postihnuté osoby (*Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen*).

Môj príbuzný bol obeťou trestného činu – aké sú moje práva?

Ak bol váš manžel alebo registrovaný partner, životný partner, deti, rodičia alebo starí rodičia, vnúčatá, sestra, brat alebo iná závislá osoba obeťou násillia, nebezpečného vyhrážania alebo sexuálnych trestných činov, máte nárok na služby pomoci obeť.

Mám prístup k službám mediácie? Aké sú podmienky? Budem v priebehu mediácie v bezpečí?

Polícia, prokurátor alebo sudca musí prihliadať na vaše záujmy a informovať vás o priebehu konania vrátane akýchkoľvek alternatívnych opatrení ku konvenčnému trestnému konaniu, ktoré boli nariadené v prípade menších a stredne závažných trestných činov. Ak prokurátor zvažuje takéto alternatívne opatrenia, musí vám ponúknuť príležitosť vyjadriť svoje stanovisko, ak je to potrebné na ochranu vašich práv a záujmov, najmä práva na náhradu škody.

Prokurátor môže požiadať vyškolených mediátorov príslušných organizácií o podporu páchateľov a obetí pri mediácii. Mediácia môže začať len s vaším súhlasom, pokiaľ vaše dôvody na zamietnutie mediácie nie sú v kontexte trestného konania neprijateľné. Ak je páchateľ mladší ako 18 rokov, váš súhlas nie je potrebný.

Do procesu mediácie sa môžete zapojiť, ak o to máte záujem. Vaše záujmy budú rešpektované. Ak je to vhodné na ochranu vašich záujmov, najmä práva na náhradu škody, budete vyzvaní, aby ste predložili výpoveď.

Počas procesu mediácie máte právo byť sprevádzaný dôverníkom. Pri prvej príležitosti musíte byť informovaný o svojich právach a príslušných organizáciách na podporu obetí.

Kde môžem nájsť zákon, v ktorom sa stanovujú moje práva?

Práva obetí v trestnom konaní sa riadia Trestným poriadkom [*Strafprozessordnung (StPO)*]. Trestný poriadok a všetky ostatné zákony sú dostupné bezplatne v rámci [Právneho informačného systému Rakúskej republiky](#).

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 06/11/2018

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako oznámim trestný čin?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete to oznámiť na ľubovoľnej policajnej stanici alebo na prokuratúre.

Vaše oznámenie môžete podať ústne alebo písomne a vyžaduje sa váš podpis. Oznámenie môže podať aj tretia strana. Hoci to nie je povinné, odporúča sa, aby ste uviedli relevantné osobné údaje vrátane adresy, na ktorej môžete byť kontaktovaný, ako aj osobné údaje o tretej strane, ktorá oznámila trestný čin.

Okrem toho je vhodné poskytnúť akékoľvek dôkazy a informácie, ktoré máte o podozrivom, keďže to uľahčí vyšetrowanie.

Polícia má oficiálny formulár (ktorý možno vyplniť pomocou počítača) na zaznamenávanie poskytnutých informácií. Od tohto okamihu bude vaše oznámenie trestného činu súčasťou spisu.

Trestný čin môžete oznámiť na akejkoľvek policajnej stanici alebo priamo prokurátorovi.

Oznámenie môže byť podané v nemčine alebo v jednom z oficiálnych regionálnych jazykov.

Ak nehovoríte dostatočne dobre po nemecky alebo iným úradným jazykom, máte právo na pomoc tlmočníka.

V prípade určitých trestných činov (napr. násilných trestných činov alebo sexuálnych trestných činov) máte pri oznámení trestného činu nárok na pomoc organizácie na podporu obetí.

Na oznámenie trestného činu neexistuje žiadny konkrétny termín. Po uplynutí určitej lehoty určenej v zákone môže polícia, prokurátor alebo súd odmietnuť prípad preskúmať. Táto lehota sa líši v závislosti od druhu príslušného trestného činu (premlčacie lehoty).

Keď dostanú informácie o údajnom trestnom čine, orgány sú povinné začať vyšetrowanie (výnimkou sú trestné činy podliehajúce súkromnej žalobe).

Ako zistím, čo sa deje s prípadom?

Po oznámení trestného činu dostanete písomné potvrdenie o vašom oznámení. Oznámenie bude obsahovať referenčné číslo. Keď budete neskôr v kontakte s príslušnou policajnou stanicou a uvediete toto referenčné číslo, môžete sa rozprávať s policajtom zodpovedným za váš prípad.

Ak podáte písomné oznámenie polícii alebo prokurátorovi, musíte ich požiadať o referenčné číslo. Organizácie na podporu obetí vám pomôžu zistiť správne referenčné číslo.

Máte právo nahliadnuť do spisu. Prístup môže byť zamietnutý alebo obmedzený iba vtedy, ak by nahliadnutie do spisu mohla ohroziť vyšetrovanie alebo ovplyvniť vašu výpoveď ako svedka.

Prokuratúra vás bude informovať o dôležitom vývoji v konaní. Budete napríklad informovaný, ak sa orgány rozhodnú nepokračovať v trestnom stíhaní alebo uvažujú o nariadení alternatívnych opatrení ku konvenčnému trestnému konaniu.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

V kontakte s orgánmi presadzovania práva môžete byť podporovaný a zastúpený právnikom, pracovníkom organizácie na podporu obetí alebo inou vhodnou osobou.

Ak máte nárok na právnu pomoc, právnici vám v spolupráci so špecializovanými organizáciami na podporu obetí poskytnú bezplatnú podporu pri uplatňovaní vašich práv počas konania. Na takúto pomoc máte právo, ak ste boli vystavený násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu, ak bola porušená vaša sexuálna integrita alebo ak bola pri spáchaní takéhoto trestného činu zneužitá vaša osobná závislosť. Pomoc máte k dispozícii aj v prípade, že ste blízky príbuzný osoby, ktorá zomrela následkom trestného činu, alebo ak ste príbuzný, ktorý bol svedkom trestného činu. Pomoc musí byť potrebná na ochranu práv ako obeť a zabezpečuje ju organizácia na podporu obetí.

Ak nemáte nárok na služby pomoci obetiam, môžete súd požiadať o bezplatnú právnu pomoc, ak ste sa do konania zapojili ako občiansky žalobca. Ak sa súd domnieva, že právne zastúpenie je nevyhnutné (najmä aby sa predišlo následnému občianskoprávnemu konaniu) a váš príjem nie je dostatočný na zaplatenie právneho zástupcu bez toho, aby bolo ohrozené vaše živobytie, žiadosť bude schválená.

Môžem si uplatniť náhradu výdavkov (na účasť na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Budú vám uhradené cestovné náklady na cestu na prokuratúru, súd alebo miesto vypočutia a naspäť, ako aj náhrada za stratený čas, ak ste v dôsledku nej utrpeli finančnú stratu. Ak ste svedkom a budete musieť na danom mieste prenocovať a zjesť raňajky, obed alebo večeru, náklady na pobyt vám budú preplatené do určitej výšky. Vašu žiadosť o náhradu výdavkov musíte odoslať do 14 dní.

Môžem sa odvolať, ak sa môj prípad skončí predtým, než sa dostane na súd?

Ak prokurátor zastaví konanie, musíte byť informovaný. Potom máte 14 dní na to, aby ste prokurátora požiadali o vysvetlenie dôvodov jeho rozhodnutia. O pokračovanie v konaní môžete požiadať aj v prípade, že:

- bol porušený zákon alebo ak bol nesprávne použitý;
- existujú významné pochybnosti o presnosti skutočností, na ktorých sa zakladá rozhodnutie o ukončení konania; alebo
- možno poskytnúť nové skutočnosti alebo dôkazy na odôvodnenie pokračovania.

Žiadosť musí byť podaná do 14 dní po tom, čo ste boli informovaný o rozhodnutí prokurátora ukončiť konanie alebo o dôvodoch ukončenia konania. Ak ste počas stanovenej lehoty uvedené informácie nedostali, lehota sa predĺži na tri mesiace po rozhodnutí. Žiadosť o pokračovanie v konaní musí byť zaslaná prokurátorovi.

Ak prokurátor posúdi žiadosť ako opodstatnenú, bude pokračovať v konaní. V opačnom prípade musí prokurátor napísať odpoveď a predložiť ju spolu so spisom súdu, ktorý rozhodne o vašej žiadosti. Ak súd schváli vašu žiadosť, prokurátor musí pokračovať v konaní. Inak bude žiadosť zamietnutá.

Ak sa prokurátor rozhodne nariadiť alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu, nemôžete sa odvolať proti jeho rozhodnutiu.

Ak bolo vznesené obvinenie a prokurátor následne uzavrel prípad, za určitých okolností máte právo trvať na obvinení ako pomocný žalobca. V tomto prípade ste sa už museli zapojiť do konania ako občiansky žalobca. Následne získate postavenie pomocného prokurátora, pričom musíte vyhlásiť, že trváte na obvinení.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Ako obeť máte právo zúčastniť sa na súdnom konaní. Na súd budete predvolaný len vtedy, keď budete mať podať svedeckú výpoveď. Obeť je povinná dostaviť sa na súd len v prípade, že je prizvaná ako svedok.

Ak využívate služby pomoci obetiam, organizácia poskytujúca služby obetiam bude informovaná o termínoch vypočutí.

Ak ste v rámci krížového výsluchu počas vyšetrovania podali svedectvo, budete o dátume súdneho konania informovaný iba vtedy, ak ste o to požiadali. Ak ste občiansky žalobca, pomocný žalobca alebo súkromný žalobca, budete náležite informovaný o stanovených termínoch vypočutí. Bez ohľadu na to, či je súdny proces verejný, ako obeť máte nárok byť prítomný a byť sprevádzaný dôverníkom – právnikom, pracovníkom organizácie na podporu obetí alebo inou osobou. Máte právo kladť otázky žalovanému, svedkom a znalcom a takisto byť vypočutý v súvislosti s vaším nárokom na náhradu škody.

Ak ste občiansky žalobca, môžete sa rozhodnúť nezúčastniť sa na pojednávaní. Ak ste však súkromný žalobca a nezúčastníte sa na pojednávaní, súd nezvratne predpokladá, že už nemáte záujem o obvinenie a prípad uzavrie.

Ak nehovoríte po nemecky (alebo iným úradným jazykom), máte právo na bezplatné tlmočenie počas vypočutia.

Aká je moja oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem sa napríklad rozhodnúť byť v postavení obeť, svedka, občianskej strany alebo súkromného žalobcu?

Obeťou ste v prípade, že spĺňate príslušné zákonné požiadavky. Postavenie obeť majú tieto osoby:

- osoby, ktoré boli vystavené násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu; osoby, ktorých sexuálna integrita a sebaurčenie boli porušené, alebo osoby, ktorých osobná závislosť bola zneužitá pri spáchaní trestného činu.
- manžel, registrovaný partner, životný partner, príbuzní prvého stupňa, brat alebo sestra a iné osoby závislé od osoby, ktorá mohla zomrieť z dôvodu trestného činu, alebo iní príbuzní, ktorí boli svedkami trestného činu, a
- akákoľvek iná osoba, ktorá utrpela škodu v dôsledku trestného činu alebo ktorej zákonné záujmy chránené trestným právom mohli byť poškodené v iných ohľadoch.

Svedkom ste v prípade, že ste predložili informácie relevantné pre trestné konanie. Relevantnosť informácií stanoví polícia a prokurátor počas vyšetrovania. Počas súdneho konania toto rozhodnutie posúdi súd.

Je na vás, či chcete vstúpiť do konania ako občiansky žalobca.

Takisto sa môžete rozhodnúť, či budete pokračovať v konaní ako pomocný žalobca, ak súd zruší obvinenia.

Aké sú moje práva a povinnosti v tejto úlohe?

Počas konania musia všetky orgány rešpektovať vašu osobnú dôstojnosť ako obeť a váš záujem, pokiaľ ide o ochranu vášho súkromia. Vaše práva, záujmy a špecifické potreby ochrany musia byť vhodným spôsobom zohľadnené. Všetky obeť musia byť čo najskôr informované o svojich právach a možnostiach získať pomoc a náhradu škody.

Na požiadanie vám musí byť vystavené potvrdenie o oznámení trestného činu.

Každá obeť má právo na zastupovanie a poradenstvo. Poskytnúť ich môže právnik, organizácia na podporu obetí alebo iný vhodný zástupca. Ak máte nárok na služby pomoci obetiam, osoba, ktorá vám poskytuje právnu pomoc, vás zastupuje v konaní.

Ak nespĺňate podmienky na poskytnutie právnej pomoci, ale chcete byť zastúpený právnikom ako občiansky žalobca, za určitých podmienok môžete požiadať o právnu pomoc.

Ako svedok ste oslobodený od povinnosti svedčiť, ak by ste museli obviňovať príbuzného. Toto právo strácate, ak ste dospelý a v rámci trestného konania požadujete náhradu škody ako občiansky žalobca.

Môžete odmietnuť odpovedať na jednotlivé otázky:

- ak by odpoveď bola ponižujúca alebo ak by vás vystavila riziku priamej a značnej finančnej straty;
- ak sa odpoveď týka vašej osobnej sféry alebo osobnej sféry inej osoby;
- ak považujete otázky o detailoch sexuálneho trestného činu za neprimerané.

Je však možné, že na ne budete musieť odpovedať, ak je vaše svedectvo mimoriadne dôležité pre predmet konania.

Ak sú počas pohovoru prítomné ďalšie osoby, je potrebné dbať na to, aby neboli zverejnené vaše osobné údaje. Nemusíte zverejňovať svoju domácu adresu. Namiesto toho môžete uviesť inú adresu, na ktorej vás môžu orgány ľahko kontaktovať.

Máte právo nahliadnuť do spisov, ak sa týkajú vašich záujmov. Za poplatok môžete takisto požiadať o kópie zo spisu.

Ak je páchateľ prepustený z väzby alebo z predbežnej väzby, musíte o tom byť informovaný v prípade, že ste obeťou domáceho násillia, úmyselného násillia alebo nebezpečného vyhrážania, alebo ak bola porušená vaša sexuálna integrita. Ak ste obeťou iného druhu trestného činu, musíte podať žiadosť, v ktorej uvediete, že by ste chceli byť informovaný o prepustení páchateľa.

Prokurátor vás musí informovať o ukončení a pokračovaní v konaní a o ukončení vyšetrovania. Ak sa zvažujú alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu, musíte dostať podrobné informácie o vašich právach. Ak prokurátor ukončí konanie, môžete požiadať o pokračovanie v konaní.

Ak nehovoríte dobre po nemecky alebo ste nepočujúci alebo nehovoriaci, máte právo na podporu pri preklade/tlmočení. Máte právo zúčastniť sa na krízových výsluchoch, rekonštrukciách prípadu a na súdnom konaní, počas ktorých máte právo klásť otázky a podávať žiadosti.

Môžem počas konania podať vyhlásenie alebo poskytnúť dôkazy? Za akých podmienok?

Vaše práva obeť vás oprávňujú podať svedeckú výpoveď alebo podať vyhlásenie v rámci inej účasti na rozhovore alebo vypočutí. Môžete napríklad vyhlásiť, že sa na konaní zúčastníte ako občiansky žalobca a chcete získať náhradu škody. Takisto môžete klásť otázky páchateľovi.

Ak ste predvolaný na pohovor alebo na výsluch, máte právo predložiť dôkazy.

Ak ste zároveň aj svedkom, ste povinný dostaviť sa na výsluch a poskytnúť pravdivé a úplné informácie.

Aké informácie dostanem počas súdneho konania?

Na začiatku svojej výpovede počas súdneho konania budete informovaný o svojich právach.

Záleží od vás, či sa chcete zúčastniť na celom pojednávaní.

Rozhodnutie sa vyhlási na konci pojednávania. Obsah rozhodnutia môžete zistiť tak, že zostanete prítomný až do konca pojednávania alebo preskúmate súdny spis.

Ak ste sa zapojili do konania ako občiansky žalobca, súd je takisto povinný rozhodnúť vo vašom nároku. Ak súd rozhodne, že máte dostať náhradu škody, rozhodnutie sa považuje za príkaz na výkon občianskeho práva a spolkovú vládu môžete požiadať o zálohu na náhradu škody. Podmienkou je, že obvinená osoba nie je schopná okamžite splniť svoju platobnú povinnosť v dôsledku výkonu trestu (odňatia slobody).

Súd môže takisto nariadiť, aby bol majetok patriaci obeť, ktorý je vo vlastníctve žalovaného, vrátený obeť.

Budem mať prístup k súdnemu spisu?

Máte právo nahliadnuť do spisu. Prístup môže byť zamietnutý alebo obmedzený iba vtedy, ak by nahliadnutie do spisu mohlo ohroziť vyšetrovanie alebo ovplyvniť vašu svedeckú výpoveď.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 06/11/2018

3 - Moje práva po skončení súdneho konania

Môžem sa odvolať proti rozsudku?

Vo všeobecnosti sa proti rozhodnutiu môže odvolať občiansky žalobca (1), pomocný žalobca (2) alebo súkromný žalobca (3).

K dispozícii sú dva druhy odvolania: Odvolanie z dôvodu neplatnosti (*Nichtigkeitsbeschwerde*) sa týka zákonnosti konania a rozsudku, zatiaľ čo odvolanie (*Berufung*) je zamerané na spochybnenie rozhodnutia o občianskoprávných nárokoch. Súkromný žalobca sa môže odvolať aj proti výške sankcie. V prípade zbavenia obvinenia budú občianski žalobcovia a pomocní žalobcovia presmerovaní na civilné súdy, na ktorých predložia svoje nároky na náhradu škody.

Ako občiansky žalobca, pomocný žalobca alebo súkromný žalobca máte právo podať odvolanie z dôvodu neplatnosti rozhodnutia v tomto prípade:

- ak bol váš občianskoprávny nárok postúpený na civilný súd, pretože žalovaný bol zbavený obvinenia, a je zrejmé, že zamietnutie návrhu, ktoré ste predložili počas konania, negatívne ovplyvnilo rozhodnutie súdu o vašom nároku.

Ako občiansky žalobca alebo pomocný žalobca máte právo podať odvolanie, ak:

- v prípade obvinenia súd postúpi vaše nároky na civilný súd aj napriek tomu, že o nich mohol rozhodnúť trestný súd, pretože vaše nároky sú riadne opodstatnené a oprávnené.

V konaní pred okresným súdom (*Bezirksgericht*) a pred jediným sudcom na krajskom súde (*Landesgericht*) sa občianski žalobcovia a pomocní žalobcovia môžu odvolať proti rozhodnutiu o občianskoprávných nárokoch nielen vtedy, ak sa tieto nároky postúpia výlučne civilným súdom, ale aj v prípade, že majú námietky proti výške náhrady.

Ak máte v konaní postavenie súkromného žalobcu, môžete využiť rovnaké práva odvolania ako prokurátor. Ak je žalovaný zbavený obvinenia, môžete podať odvolanie z dôvodu neplatnosti. V konaniach pred okresným súdom a pred jedným sudcom na krajskom súde môžete napadnúť aj skutočnosti uvedené v rozhodnutí podaním odvolania o otázke viny žalovaného. Ak je žalovaný obvinený, môžete sa odvolať v prípade, že nesúhlasíte so sankciou, alebo v prípade, že budú vaše nároky postúpené civilným súdom. Ak ste neboli prítomný na pojednávaní, keď súd oznámil svoje rozhodnutie, budete musieť preskúmať spis, aby ste zistili, či bol obžalovaný uznaný za vinného alebo nie. Rozhodnutie musí obsahovať dôvody a sudca ho musí podpísať do štyroch týždňov. Ak ste sa zúčastnili na súdnom konaní ako občiansky žalobca, pomocný žalobca alebo súkromný žalobca a podávate odvolanie alebo odvolanie z dôvodu neplatnosti do troch dní od vyhlásenia rozsudku, musíte dostať kópiu rozsudku. Môžete požiadať o právnu pomoc s podaním odvolania alebo s podaním odvolania z dôvodu neplatnosti. Ak je to potrebné, pomoc môže zahŕňať aj bezplatnú podporu pri preklade. Právnu pomoc poskytne súd, ak je potrebné právne zastúpenie, a ak váš príjem nie je dostatočný na zaplatenie právneho zastúpenia bez toho, aby bolo ohrozené vaše živobytie.

Aké sú moje práva po odsúdení?

Všetky obeť môžu požiadať, aby boli informované o prvej príležitosti, keď páchatel môže opustiť väzbu bez dohľadu, ak páchatel utečie a je opätovne zadržaný, ak má byť páchatel prepustený alebo ak bol prepustený a akékoľvek podmienky uložené v prípade podmieneného prepustenia.

Obete sexuálnych trestných činov a sexuálne motivovaného násillia musia byť vypočuté pred schválením elektronického označenia, ak požiadali, aby boli informovaní o odchode páchatela z väzenia alebo o jeho prepustení z väzenia. Takýmto obetiam sa takisto musí oznámiť, že bolo schválené elektronické označenie. Majú nárok na služby pomoci obetiam s cieľom pomôcť im pri uplatnení týchto práv.

V iných prípadoch po nadobudnutí účinnosti rozsudku nedostanete od orgánov žiadne ďalšie informácie. Máte však právo nahliadnuť do súdneho spisu, ak sa týka vašich záujmov.

Mám po súdnom konaní nárok na podporu alebo ochranu? Ako dlho?

Po súdnom konaní máte nárok na záverečnú diskusiu s organizáciou, ktorá vám poskytovala pomoc.

Obete trestných činov, ktoré počas trestného konania dostávali psychosociálnu podporu, majú nárok na takúto podporu aj počas ďalších občianskych súdnych konaní. Poskytovanie podpory je podmienené tým, či predmet občianskeho súdneho konania súvisí s predmetom trestného konania a či takáto podpora je potrebná na ochranu procesných práv obeť. Splnenie podmienok posúdi organizácia poskytujúca pomoc obetiam. Obeť môže požiadať o právnu pomoc, ktorá jej umožní byť v občianskom súdnom konaní zastúpená právnikom. Táto podpora bude poskytovaná najneskôr do konca občianskeho súdneho konania.

Aké informácie dostanem v prípade odsúdenia páchatela?

Výsledok konania a uloženie sankcie môžete zistiť buď tak, že zostanete v súdnej sieni až do ústneho vyhlásenia rozsudku, alebo neskôr preskúmate súdny spis.

Budem informovaný, ak bude páchatel prepustený (vrátane predčasného alebo podmieneného prepustenia) alebo utečie z väzenia?

Na požiadanie budete okamžite informovaný, ak páchatel utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď bude páchatelovi dovolené odísť z väzby bez dozoru. Takisto budete upozornený, keď bude páchatel na úteku zadržaný. Ak sú v čase prepustenia páchatelovi uložené podmienky týkajúce sa ochrany obeť, budete o nich informovaný.

Budem sa podieľať na rozhodnutiach o prepustení alebo o podmieňanom prepustení? Môžem napríklad podať vyhlásenie alebo odvolanie?

Obet' sa bude zúčastňovať na rozhodnutiach o prepustení alebo podmieňanom prepustení len vo výnimočných prípadoch. Iba obeť sexuálneho trestného činu alebo sexuálne motivovaného násillia, ktoré požiadali o informáciu o úteku alebo prepustení páchatel'a, budú vypočuté pred prijatím rozhodnutia o elektronickom označení.

1. Občiansky žalobca

Ak sa chcete stať občianskym žalobcom, musíte predložiť vyhlásenie. Vyhlásenie musí obsahovať osobitnú kvantifikáciu nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom alebo utrpenou ujmu. Počas vyšetrovania musí byť vyhlásenie zaslané polícii alebo prokurátorovi. Môže byť predložená písomne alebo ústne. Počas súdneho konania musí byť vyhlásenie predložené pred skompletizovaním všetkých dôkazov. Toto je zároveň najneskorší moment, keď sa musí nárok kvantifikovať.

Ako občiansky žalobca budete mať okrem práv obeť aj tieto práva:

- právo požadovať zhromaždenie dôkazov, ktoré môžu slúžiť na obvinenie páchatel'a alebo na odôvodnenie nároku na náhradu škody; právo byť predvolaný na súd; právo odvolať sa proti rozhodnutiu súdu o uzavretí prípadu; právo podať odvolanie na základe vašich občianskych nárokov.

2. Pomocný žalobca

Ak sa chcete stať pomocným žalobcom, musíte byť alebo sa stať civilným žalobcom a vyhlásiť, že sa stávate pomocným žalobcom. Ak je páchatel' maloletý, neexistuje možnosť byť pomocným žalobcom.

Po podaní vyhlásenia sa stávate pomocným žalobcom. Ak prokurátor počas súdneho konania zruší obvinenie, toto vyhlásenie musíte predložiť okamžite, ak ste boli riadne predvolaný. Ak ste sa nedostavili na pojednávanie, alebo ak ste neoznámili, že sa stanete pomocným žalobcom, páchatel' bude zbavený obvinenia.

Ak prokurátor upustí od obvinenia mimo súdneho pojednávania alebo ak ste neboli riadne predvolaný ako civilný žalobca, súd vás o tejto skutočnosti musí informovať. Potom budete mať jeden mesiac na vyhlásenie, že sa stávate pomocným žalobcom.

Ak budete pokračovať v žalobe namiesto prokurátora, prokurátor bude mať neustály prístup k informáciám týkajúcim sa súdneho konania a môže sa rozhodnúť znovu prevziať trestné stíhanie. V tomto prípade budete naďalej zapojený do súdneho procesu ako občiansky žalobca.

3. Súkromný žalobca

Niektoré menej závažné trestné činy nestíha prokurátor, ale samotná obeť. Ak ste obeťou takéhoto trestného činu, trestné konanie sa začne len vtedy, ak na súd súkromne podáte obvinenie. Následne získate postavenie súkromného žalobcu. V tomto prípade neprebehne fáza vyšetrovania a ako súkromný žalobca budete musieť preukázať všetky skutočnosti, ktoré sú nevyhnutné na obvinenie páchatel'a a pokrytie nákladov v prípade, že páchatel' bude zbavený viny.

4. Služby pomoci obetiam

Ak ste boli vystavený násilliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu alebo ak došlo k porušeniu vašej sexuálnej integrity, máte nárok na služby pomoci obetiam. Pomoc máte k dispozícii aj v prípade, že ste blízky príbuzný osoby, ktorá zomrela následkom trestného činu, alebo ak ste príbuzný, ktorý bol svedkom trestného činu. Tým obetiam, ktorých sexuálna integrita mohla byť porušená a ktorí sú mladší ako 14 rokov, sa služby pomoci obetiam musia vždy poskytovať bezplatne a bez potreby podania žiadosti.

Služby pomoci obetiam obsahujú psychosociálnu podporu, ktorá zahŕňa sprevádzanie na policajnú stanicu a na súd na účel vášho rozhovoru a vašu prípravu na súd.

Služby pomoci obetiam poskytujú osobitné organizácie na podporu obetí (ako sú centrá na ochranu detí, poradenské centrá alebo intervenčné centrá). Ich zamestnanci sú sociálni pracovníci, psychológovia alebo porovnateľní odborníci s doplnkovým – povinným – právnym školením v oblasti trestného konania.

Služby pomoci obetiam zahŕňajú aj právnu pomoc vrátane právnej pomoci a zastúpenia pred súdom a orgánmi. Tieto služby poskytujú právnici v spolupráci s organizáciami na podporu obetí.

Služby pomoci obetiam financuje Spolkové ministerstvo spravodlivosti.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 06/11/2018

4 - Náhrada škody

Aký je proces uplatnenia nároku na náhradu škody od páchatefa? (napr. súdny spor, občianskoprávna žaloba, adhézne konanie)

Na uplatnenie finančných nárokov (napr. na náhradu nemotnej škody, nákladov na liečbu) môžu obeť:

- – podať občianskoprávnu žalobu proti páchatelovi alebo
- zúčastniť sa na trestnom konaní proti obvinenému ako občiansky žalobca.

Ak si chcete ako občiansky žalobca uplatniť nároky v trestnom konaní, musíte predložiť vyhlásenie. Vyhlásenie musí obsahovať osobitnú kvantifikáciu nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom alebo utrpenou ujmu a preukázanie nároku na tieto nároky (dôvod a výška škody/náhrady škody). Ďalšou podmienkou je, že žalovaný je obvinený za spôsobenie škody.

Do trestného konania by ste sa ako občiansky žalobca mali zapojiť čo najskôr (v ideálnom prípade, keď je trestný čin oznámený polícii). Po podaní obžaloby príslušnému súdu môže byť vyhlásenie zaznamenané aj u príslušného prokurátora alebo predložené písomne bez akýchkoľvek formálnych požiadaviek. Počas konania musí byť vyhlásenie predložené najneskôr pred skompletizovaním všetkých dôkazov. Toto je zároveň najneskorší moment, keď sa musí nárok kvantifikovať.

Súd nariadil páchatelovi zaplatiť škodu/náhradu škody. Ako sa ubezpečím, že páchatel zaplatí?

Ak obvinená strana nedodrží svoju povinnosť zaplatiť priznanú sumu, veriteľ, t. j. obeť, ktorej bola náhrada škody priznaná, môže s pomocou súdu podať opatrenia na presadenie práva. Na tento účel musí byť podaná písomná alebo ústna žiadosť (žiadosť o výkon) na príslušnom okresnom súde. Na uplatnenie nároku na náhradu škody priznanej právne záväzným rozhodnutím súdu máte tridsať rokov. Po uplynutí tejto lehoty je daný nárok premičaný.

Ak je majetok obvinenej osoby zaistený v prospech štátu, obeť má právo požiadať o vyrovnanie náhrady škody, ktorá jej má byť poskytnutá z majetku zaisteného štátom.

Ak páchatel nezaplatí, môže mi štát zaplatiť zálohu? Za akých podmienok?

Zálohovú platbu možno poskytnúť len vtedy, ak platba bráni plnenie trestu. Tak je to napríklad v prípade, že páchatel nemá príjem v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody alebo ak nemá žiadne finančné prostriedky v dôsledku zaplata pokuty. Podmienkou na získanie tohto preddavku je, že občianskemu žalobcovi bola priznaná náhrada škody právne záväzným rozhodnutím súdu v dôsledku smrti, fyzického zranenia, ujmy na zdraví alebo finančnej straty. V niektorých prípadoch je možnosť zálohovej platby vylúčená (napr. ak existujú iné nároky na štátne platby alebo ak ujma vyplýva z účasti na bitke alebo hrubej neobstaranosti).

Žiadosť o preddavok treba podať príslušnému trestnému súdu.

Mám nárok na náhradu škody od štátu?

Obete zločinu môžu získať finančnú náhradu od štátu, ak

- nemôžu vykonávať svoje povolanie pre chorobu alebo následnú liečbu atď. a následne sa znížila výška ich príjmu,
- musia podstúpiť psychoterapiu alebo je na zlepšenie ich zdravotného stavu potrebná krízová intervencia či iná liečba,
- je potrebná ortopedická liečba,
- boli im poškodené okuliare alebo zubné protézy,
- je nevyhnutná rehabilitácia,
- potrebujú starostlivosť (v tomto prípade možno vyplácať príspevok na starostlivosť),
- sú nevidiace (v tomto prípade môže byť vyplácaný príspevok nevidiacich).

Obete, ktoré utrpeli vážnu telesnú ujmu po 31. máji 2009, môžu dostať paušálnu náhradu za nemotné škody.

Pozostalí závislí obetí trestných činov dostávajú

- náhradu za stratu výživného (ak obeť zomrela a jej manžel/-ka a/alebo deti stratili finančnú podporu potrebnú na pokrytie ich životných nákladov),
- terapeutickú starostlivosť (napr. psychoterapiu) a ortopedickú starostlivosť,
- náklady na pohreb až do stanovenej maximálnej výšky.

Mám nárok na náhradu škody, ak páchatel nie je obvinený?

Ak páchatel nie je obvinený, obeť sa obráti na civilné súdy a pred týmito súdmi môže podať návrh na náhradu škody.

Mám nárok na núdzovú platbu, kým čakám na rozhodnutie o mojom nároku na náhradu škody?

Nie.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 06/11/2018

5 - Moje práva na podporu a pomoc

Som obeťou trestného činu. Na koho by som sa mal obrátiť so žiadosťou o podporu a pomoc?

V súlade s článkom 66 Trestného poriadku Spolkové ministerstvo spravodlivosti uzatvorilo zmluvy s vhodnými, uznávanými organizáciami, ktoré poskytnú pomoc obetiam po overení, že spĺňajú zákonné podmienky. Podrobnosti o týchto organizáciách môžete nájsť kliknutím na nasledujúci odkaz. V zozname sú zoradené podľa spolkového štátu: [Organizácie na podporu obetí](#)

Linka pomoci obetiam

Spolkový úrad sociálneho zabezpečenia (*Sozialministeriumservice*): 0043 158831 a všeobecná linka na pomoc obetiam: 0800 112 112

Je podpora pre obeť bezplatná?

Áno.

Aké druhy podpory môžem získať od štátnych služieb alebo orgánov?

Obete trestných činov dostávajú finančnú náhradu v súlade s ustanoveniami zákona o odškodnení obetí [*Verbrechensopfergesetz (VOG)*], Spolkový úradný vestník (*BGBI.*) 288/1972.

Podľa zákona o odškodnení obetí je postup rovnaký pre všetkých žiadateľov (rakúskych a cudzích štátnych príslušníkov). Ide o správny postup, počas ktorého musí orgán zistiť relevantné skutočnosti a dospieť k rozhodnutiu o žiadanej pomoci. Žiadateľ je povinný spolupracovať v rámci konania a poskytnúť potrebné informácie (aj na účely stanovenia výšky škody).

Žiadosti podľa zákona o odškodnení obetí musia byť podané na Spolkovom úrade sociálneho zabezpečenia, ktorý o nich rozhoduje.

Aké druhy podpory môžem získať od mimovládnych organizácií?

Na služby pomoci obetiam majú nárok:

- obeť násilného trestného činu, sexuálneho trestného činu alebo nebezpečného vyhrážania alebo obeť, ktorých osobná závislosť mohla byť zneužitá pri spáchaní úmyselného trestného činu;
- manželka, životný partner, príbuzní prvého stupňa, brat, sestra a iné závislé osoby, ktoré zomreli z dôvodu trestného činu, ako aj iní príbuzní, ktorí boli svedkami úmrtia príbuzného.

Týmto obetiam musí byť na požiadanie poskytnutá psychosociálna a právna podpora za predpokladu, že je to nevyhnutné na zabezpečenie ich procesných práv, pokiaľ je to možné, s prihliadnutím na ich osobnú účasť. Za posúdenie, či je takáto pomoc „potrebná“, sú zodpovedné samotné organizácie na podporu obetí. Obete sexuálnych trestných činov, ktoré sú mladšie ako 14 rokov, majú vždy nárok na psychosociálnu podporu.

PSYCHOSOCIÁLNA PODPORA

V kontexte psychosociálnej podpory sa obeť pripravujú na psychologickú náročnosť konania, sú podporované pri spracovaní svojich zážitkov (úzkosť, zúfalstvo, smútok alebo hnev) a takisto sú sprevádzané počas vypočutí v rámci vyšetrovania alebo súdneho konania.

PRÁVNA PODPORA

Cieľom právnej podpory je pomáhať obetiam uplatniť ich práva v rámci trestného konania. Toto je obzvlášť užitočné a potrebné, ak osobitné okolnosti vyvolávajú obavy, že práva obetí nebudú v priebehu konania dostatočne rešpektované. Ak obeť v dôsledku trestného činu utrpela ujmu alebo škodu, právnik môže požadovať náhradu škody (napr. za nemotnú škodu) v mene obete (ak má obeť postavenie občianskeho žalobcu).

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 06/11/2018